

Könyvajánló

Bábosik István: A nevelés elmélete és gyakorlata. Bp. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999. 182 oldal. 1568 Ft.

A XX. század fordulója óta sokféle nevelési irányzat született, s ezek nagyon különböző nevelési koncepciókat fogalmaztak meg. Némelyikük igen széles körben fejtett ki meghatározó hatást a nevelés gyakorlatára.

A neves, a büntetés-végrehajtási nevelés elméletére is hatást gyakorolt egyetemi oktató könyvében a leendő vagy már gyakorló pedagógusok számára nyújt eligazítást a nevelési irányzatokat és a nevelés gyakorlatának sokféleségét illetően. Az egyetemi-főiskolai tankönyv – didaktikai okokból – összefoglaló jellegű, egyes részletei a szerző korábbi munkáiból már ismerősek. A kötet tartalma öt fő fejezetre oszlik. A nevelés szerepét értelmező és a nevelés folyamatát bemutató anyagrészek után a konstruktív életvezetés kialakításával foglalkozó rész következik. A negyedik gondolati egység a nevelés hatásrendszerét és módszereit tárgyalja. Az utolsó fő fejezet a nevelés elméletének és gyakorlatának XX. századi fejlődési tendenciáit vázolja fel.

Bábosik István nem elégszik meg az elméletek és a gyakorlati tények pusztá leírásával. Megbízható tájékoztatóként azokat kritikai elemzés alá vonja, s bemutatja az egyes megoldásmódok előnyös és kevésbé előnyös elemeit is. Ez teszi lehetővé azt, hogy ki-ki saját vagy intézménye koncepcióját és gyakorlatát optimális szinten alakíthassa ki vagy fejleszthesse tovább.

Blahó András: Térjünk a tárgyra! Tárgyalástan. Bp. Aula Kiadó, 1999. 239 oldal. 1950 Ft.

Mindennapjainkat át- és átszövik a tárgyalási konfliktusok, helyzetek és megoldási kényszerek. Már azzal kelünk, hogy aznapi tevékenységünk sikere szempontjából „tárgyalást” kezdünk önmagunkkal: mit és miért, hogyan végzünk el aznap, mivel és hogyan intézzük el aznapra elrendelt tennivalónkat. Családtagjainkat is „rá kell vennünk” arra, hogy az általunk fontosnak tartott tevékenységet kellő intenzitással és odaadással végezzék el. Ehhez mindenféle furfangot alkalmazunk, nem mindig kellő sikerrel.

A személyes meggyőzéssel, a magatartás-befolyásolás alaphelyzeteivel, ezek pszichológiai, szociálpszichológiai kérdéseivel a könyv nem foglalkozik. Inkább a kétoldalú és sokoldalú – sok esetben nemzetközi – tárgyalások köré vonható gyakorlati ismeretek, helyzetek, megoldási lehetőségek felvázolására tett kísérletet.

A könyv szerkezete a gyakorlat által követelt racionalitást tükrözi. A szükséges elméleti tudnivalókat a gyakorlati tennivalókkal együtt, azok tükrében ábrázolja. A hatásosság érdekében sok példa illusztrálja mondanivalója kifejtését.

A tárgyalásokra is igaz, ami az emberi tevékenységekre általában: az egyéniség szerepe lebecsülhetetlen. „Tárgyalni nehéz, de megtanulható” – vallja a kötet szerzője, a Budapesti Közgazdaság-tudományi Egyetem oktatója. Könyve tárgyszerűségéből, gyakorlatiasságából és nem utolsósorban szellemességéből adódóan kiemelkedik a könyvpiac hasonló témájú könyveinek sorából.

Büntetőjogi tanulmányok. Szerk. Kahler Frigyes. Veszprém. MTA Veszprémi Területi Bizottsága. 1999. 238 oldal. 1500 Ft.

Az MTA Veszprémi Területi Bizottságán belül működő Gazdaság- Jog- és Társadalomtudományi Szakbizottság büntetőjogi munkabizottsága adta ki a tanulmánykötetet.

A kötet anyaga négy fő részre épül. Az I. fejezetben a büntetőjogi munkabizottság és a Veszprém Megyei Bíróság Büntető Kollégiumának közös tudományos ülésén elhangzott referátumok szerepelnek. A II. fejezet a munkabizottság veszprémi tagjainak dolgozatait tartalmazza. Valamennyi munka a büntetőjog és a bíróságok vezetésével kapcsolatos reformhoz kapcsolódik. A III. fejezet a büntetőjog történetének egy sajátos kutatási területébe, az 1956-os forradalom utáni perekbe enged bepillantást. Végül a IV. fejezet a munkabizottság Zala megyei tagjainak három dolgozata, ugyancsak a büntetőjogi reformhoz kapcsolódik.

Különösen figyelemre méltó az I. fejezet, hiszen az ebben szereplő szerzők témájuk országosan elismert szakértői. *Kerezi Klára* a büntetés hatásának elemeiről ír, *Várszegi Asztrik* a büntetésről fejt ki gondolatait, *Garami Lajos* büntetés-végrehajtási szakember, míg *Lukáts Ákosné* és *Jäger István* a pártfogó szemével elemzi a büntetés hatását.

Munkajog 1995-1998. Munkajogi Döntvénytár. I-II. kötet. Szerk. Radnay József. Bp. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft. 1090 oldal. 8736 Ft.

A munkajog a polgári jogból – egyes országok jogrendszerében csak részben, másoknál viszont teljes mértékben – kivált joganyag, amely a munkavégzéssel kapcsolatos foglalkoztatási viszonyokat szabályozza. A munkajog két nagy területet foglal magába: a gazdasági élet munkajogát és a közszolgálati jogot. Az utóbbinál a munkáltató az állam vagy az önkormányzat, a munkavállaló pedig a gazdasági munkajog munkavállalói alanyához képest védtebb helyzetben van.

A két vastkos kötet tartalma összesen tíz fejezetre oszlik. Az I. kötet először a munkajog általános rendelkezéseihez, a munkaügyi kapcsolatokhoz, a munkaviszonyhoz kapcsolódó joggyakorlatot ismerteti, majd a munkavégzéssel, a munkaidővel és pihenőidővel, valamint a munka díjazásával összefüggő döntvényeket tartalmazza. A kötet a fegyelmi felelősséget tárgyaló fejezettel zárul. A II. kötet külön-külön tárgyalja a munkavállaló és a munkáltató kártérítési felelősségét, kitér a munkaügyi jogvitára, majd a közszolgálati s végül a közalkalmazotti jogviszonnyal zárul. Mindét kötet végén tárgymutató segíti az olvasó tájékozódását.

A könyv kiváló segédeszköz a munkajog bonyolult kérdéseinek mindennapi gyakorlatában.

Rainer M. János: Nagy Imre 1953-1958. Politikai életrajz II. Bp. 1956-os Intézet, 486 oldal. 2000 Ft.

E nagyszabású munka első kötete az „ismeretlen” Nagy Imre életútját mutatta be addig a pillanatig, amikor 1953. július 4-én kormányfőként elmondta programbeszédét.

A második kötet Nagy Imre életének utolsó négy évét mutatja be. Ez a négy év azonban sorsdöntő hatással volt a kommunizmus magyarországi sorsára, a magyar történelem közelmúltjára. A könyv anyaga öt fő részből áll. Az első rész Nagy Imre – 1953 és 1955 közötti – miniszterelnökségét mutatja be. Nagy miniszterelnökként a kommunista rendszer első korrekcióit végrehajtó, a reformokon töprengő, az egyszerre sikeres és sikertelen, előbb győztes, majd elbukó politikusnak bizonyult. A második rész az ellenzéki időszakát – 1955-1956 – , a harmadik a forradalom korszakát tárgyalja, amikor is a forradalomtól megriadt reformerből néhány nappal később a magyar forradalom és szabadságharc minisz-

terelnőke lett. A negyedik rész a snagovi száműzetés éveit, Nagy Imre perét tárgyalja. Az utolsó, ötödik rész Nagy Imre emlékének „utóéletét” tárgyalja egészen az 1989. június 16-i újratemetésig. A könyvet gazdag bibliográfia és névmutató zárja.

A rendkívül adatgazdag kiadvány nélkülözhetetlen segédeszköze az '50-es évek történelmével foglalkozó kutatók, s az érdeklődő olvasóközönség számára.

Ráth-Végh István: Fekete krónika. Kisújszállás. Szalay Könyvkiadó és Kereskedőház Kft. 1999. 288 oldal. 625 Ft.

Talán kevesen tudják, hogy Ráth-Végh István, a híres művelődéstörténeti író pályáját jogászként, törvényszéki bíróként kezdte. Foglalkozott szépirodalommal is, de igazi műfaját - a művelődéstörténeti kuriózumok feldolgozását - már idősebb korában (a harmincas években) találta meg. Ebből a témakörből húsznál több kötetet írt, amelyekben a világ minden tájáról összegyűjtött történeteket fűz össze tárgykörönként.

(Válogatás a Büntetés-végrehajtás Országos Parncsnokság Szakkönyvtára szerzeményeiből)

A Fekete krónika című műve először 1944-ben jelent meg, s azóta számos kiadásban látott napvilágot.

Ez a könyv olyan bűnügyek, bűnperek történeti gyűjteménye, amelyeket az érdekes, változatos és szinte művésziessen bonyolított cselekmény megannyi regény színvonalára emel, s azonfelül a történeti igazság előnyével is bír. A könyv fejezetcímei - pl. Ártatlanul elítélve, Sátán és bírói talár - már önmagukban is felkeltik az olvasó érdeklődését.

Az író a következőképpen nyilatkozik munkamódszeréről: „*a büntetőjogász ismereteivel felszerelten nyúltam az anyaghoz, s az író tollával igyekeztem feldolgozni. ..Egyébiránt egyetlen tény sem változtattam meg, valamennyi adatom helytálló. Csupán azt a szabadságot engedélyeztem magamnak, hogy a túlságosan elnyúló bűnügyi drámákat a mellékszereplők kihasználásával megrövidítsem, a s a bonyolult cselekmény-tömkelegben a tények rendszerezése útján vezessem át az olvasót.*”